

Sygn. akt V CSK 204/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Szanciło (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Beata Janiszewska

SSN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z powództwa Banku (...) w W. S.A. z siedzibą w W.

przeciwko A. Ł., B. Ł. i M. Ł.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 maja 2019 r.,

skargi kasacyjnej pozwanych od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 13 września 2017 r., sygn. akt I ACa (...),

I. oddala skargę kasacyjną;

II. zasądza od A. Ł., B. Ł. i M. Ł. na rzecz Banku (...) w W. S.A. z siedzibą w W. solidarnie kwotę 2.700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 czerwca 2016 r. Sąd Okręgowy w C. zasądził solidarnie od pozwanych A. Ł., B. Ł. i M. Ł. na rzecz powoda Banku (...) w W. S.A. w W. (dalej: Bank) kwotę 88.812,12 zł i kwotę 8.058 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 11 kwietnia 2011 r. Bank zawarł z M. Ł. umowę pożyczki gotówkowej na kwotę 102.500 zł z prowizjami. Strony ustaliły liczbę miesięcznych rat na 60, termin pierwszej raty określono na dzień 16 maja 2011 r., ostatniej - na dzień 16 kwietnia 2016 r. W dniu śmierci pożyczkobiorcy (18 stycznia 2012 r.) umowa była wykonywana zgodnie z jej treścią. Z tą chwilą zaprzestano dokonywać spłat pożyczki. Kwota pożyczki, do spłacenia której zobowiązany był M. Ł. w dniu następnego terminu płatności raty, tj. 26 lutego 2012 r., wynosiła 88.812,12 zł. M. Ł., wiedząc o obowiązaniu ojca, poinformowała Bank o jego śmierci. Na podstawie aktu poświadczenia dziedziczenia z dnia 5 marca 2012 r. spadek po zmarłym nabyły pozwane. W dniu 19 listopada 2014 r. Bank wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) przeciwko następcom prawnym zmarłego i w dniu 3 grudnia 2014 r. wystąpił z wnioskiem o nadanie mu klauzuli wykonalności. W dniu 11 grudnia 2014 r. Sąd Rejonowy w C. nadał tę klauzulę, w związku z czym Bank wszczął postępowanie egzekucyjne. Jednak postanowieniem z dnia 26 marca 2015 r. Sąd Okręgowy w C. zmienił postanowienie Sądu Rejonowego i oddalił wniosek z uzasadnieniem, że jeżeli Bank nie wystawił bankowego tytułu egzekucyjnego za życia dłużnika, to nie może go wystawić przeciwko jego spadkobiercom. W dniu 30 czerwca 2015 r. postępowanie egzekucyjne zostało zakończone – na wniosek wierzyciela (powoda).

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Okręgowy uznał za niezasadny zarzut przedawnienia roszczenia podniesiony przez pozwane. Termin przedawnienia roszczenia banku wobec osoby niebędącej przedsiębiorcą wynosi trzy lata. Umowa pożyczki nie zawierała żadnych regulacji określających stan prawny tej umowy w sytuacji śmierci pożyczkobiorcy. Obowiązki wynikające z takiej umowy stanowią długi spadkowe i przechodzą na następców prawnych, ale nie jest tak, że wymagalność roszczenia wierzyciela w stosunku do dłużników będących następcami prawnymi powstaje w chwili śmierci spadkodawcy. Z tą chwilą przechodzą na spadkobierców wszelkie prawa i obowiązki spadkodawcy (art. 922 k.c.). Spadkobiercy stają się stroną umowy pożyczki, spoczywa na nich obowiązek spłaty rat w terminach i wysokości w niej określonych. Dopiero uchybienie obowiązkom umownym przez spadkobierców może stać się podstawą wypowiedzenia umowy pożyczki i postawienia jej w stan natychmiastowej

wymagalności. Umowa pożyczki nigdy nie została wypowiedziana, a płatność jej ostatniej raty przypada na dzień 16 kwietnia 2016 r. Zarzut przedawnienia roszczenia oparty na przyjęciu wymagalności całego roszczenia w dniu 18 stycznia 2012 r., tj. śmierci M. Ł., bądź w dniu 5 marca 2012 r., tj. przyjęcia spadku, jest chybiony. Bieg terminu przedawnienia roszczenia został przerwany w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 1 k.c., gdyż w celu dochodzenia swoich roszczeń powód wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) i w dniu 3 grudnia 2014 r. wystąpił z wnioskiem o nadanie mu klauzuli wykonalności. Wniosek spełniał wszystkie wymogi formalne, został przez Sąd Okręgowy oceniony pod kątem materialno-prawnym i oddalony. Orzeczenie to jest wiążące, zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c. Wierzyciel zmierzał do bezpośredniej realizacji swojego prawa, występując na drogę sądową. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przerywa bieg terminu przedawnienia, podobnie jak i wszczęcie egzekucji na wniosek wierzyciela, a tym samym przedawnienie biegnie na nowo od dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego. Nie jest zasadne stanowisko o braku przerwy biegu przedawnienia roszczenia w związku z oddaleniem wniosku o nadanie klauzuli wykonalności. Ponadto Sąd I instancji nie stwierdził bezczynności wierzyciela, która skutkowałaby przedawnieniem części roszczenia. Wierzyciel ustalił spadkobierców, złożył wniosek o nadanie klauzuli wykonalności i wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, brał aktywny udział w postępowaniu zażaleniowym w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności na spadkobierców M. Ł.

Wyrokiem z dnia 13 września 2017 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację pozwanych i zasądził od nich solidarnie na rzecz powoda kwotę 4.050 zł z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia Sądu Okręgowego, ale nie podzielił wyciągniętego z tych ustaleń wniosku, że umowa pożyczki nie została w ogóle wypowiedziana. Należałoby bowiem wówczas uznać, że umowa trwa nadal, zatem pożyczka do chwili obecnej nie została postawiona w stan wymagalności, co nie znajduje oparcia w okolicznościach faktycznych. Jeżeli nic innego nie wynika z umowy pożyczki, spadkobiercy dziedziczą prawo do korzystania z niej po śmierci pożyczkobiorcy, a do masy spadkowej wchodzi zobowiązania z tytułu wykorzystanej, a niespłaconej pożyczki (art. 922 § 1 k.c.), co nie oznacza,

że spadkobiercy są zmuszeni korzystać z umowy pożyczki po śmierci spadkodawcy, że mają obowiązek wstąpić w jego prawa, kontynuować umowę i płacić umówione raty. Strony mogły ustalić (art. 353¹ k.c.), że spadkobiercy nie będą po śmierci pożyczkobiorcy kontynuowali umowy pożyczki. W ocenie Sądu Apelacyjnego zebrany w sprawie materiał dowodowy daje podstawy do przyjęcia, że obie strony w sposób dorozumiany ujawniły wolę niekontynuowania umowy po śmierci spadkodawcy, co spowodowało, że umowa ta wygasła. Powód nie żądał od pozwanych zapłaty dalszych rat kredytu, a jednocześnie wystąpił przeciwko nim o zapłatę, wystawiając bankowy tytuł egzekucyjny, domagając się nadania mu klauzuli wykonalności i kierując wobec pozwanych egzekucję, wyliczając zadłużenie na dzień śmierci pożyczkobiorcy. Pozwane także ujawniły w sposób dostateczny, że nie chcą skorzystać z uprawnienia do wstąpienia w prawa zmarłego i kontynuować umowy pożyczki. Umowa wygasła z chwilą śmierci kredytobiorcy, a więc termin przedawnienia zaczął biec od tej daty, tj. 18 stycznia 2012 r., a najpóźniej od dnia 5 marca 2012 r., gdy na mocy aktu poświadczenia dziedziczenia stwierdzono, że pozwane nabyły spadek po zmarłym.

Sąd Apelacyjny uznał również, że termin przedawnienia roszczenia ze stosunku pożyczki udzielonej przez Bank wynosi trzy lata (art. 118 k.c.), gdyż chodzi tu o roszczenie związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Pozew został wniesiony w dniu 19 czerwca 2015 r., jednak bieg terminu przedawnienia został przerwany – na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.c. - przez złożenie przez powoda wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Takie stanowisko wyraził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 16 stycznia 2004 r. (III CZP 101/03, OSNC 2005, nr 4, poz. 58), które Sąd Apelacyjny podzielił. Bez znaczenia pozostaje, że w dniu 26 marca 2015 r. Sąd Okręgowy, po rozpoznaniu zażalenia, zmienił postanowienie Sądu Rejonowego i oddalił wniosek o nadanie klauzuli wykonalności z uzasadnieniem, iż jeżeli bank nie wystawił bankowego tytułu za życia dłużnika, to nie może go wystawić przeciwko spadkobiercom dłużnika, w związku z czym w dniu 30 czerwca 2015 r., na wniosek powoda, postępowanie egzekucyjne zostało zakończone. Samo złożenie tego wniosku doprowadziło do przerwania biegu terminu przedawnienia, który po tym przerwaniu zaczął biec na nowo i nie upłynął do czasu wniesienia

pozwu w niniejszej sprawie. Nie był przy tym zasadny zarzut, że skoro przepis, który uprawniał banki do wystawiania tytułów egzekucyjnych, został uznany za niezgodny z Konstytucją RP, to Bank wydał bankowy tytuł egzekucyjny bezprawnie. W wyniku bowiem wyroku Trybunału Konstytucyjnego przepisy art. 96 ust. 1 i art. 97 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (aktualnie: t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 2187 ze zm.; dalej: pr. bank.) straciły moc dopiero z dniem 1 sierpnia 2016 r., a bankowy tytuł wykonawczy został wystawiony w dniu 19 listopada 2014 r.

Niezasadny, zdaniem Sądu Apelacyjnego, był także zarzut, że złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności nie mogło przerwać biegu przedawnienia, gdyż było bezprawne. Powód nie wystawił bankowego tytułu egzekucyjnego po śmierci kredytobiorcy przeciwko niemu, tylko przeciwko jego następcom prawnym – pozwanym. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w uchwale z dnia 7 maja 2010 r. (III CZP 18/10, OSNC 2010, nr 12, poz. 157), bank jest uprawniony do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przeciwko spadkobiercom dłużnika będącego osobą wymienioną w art. 97 ust. 1 pr. bank., a takiemu tytułowi może zostać nadana klauzula wykonalności. Pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 17 lipca 2003 r. (III CZP 43/03, OSNC 2004, nr 10, poz. 151) dotyczył innego stanu faktycznego – dochodzenia przez Skarb Państwa roszczenia cywilnoprawnego w drodze niedopuszczalnej egzekucji administracyjnej. Ponadto przedawnienie roszczenia jest swego rodzaju karą dla wierzyciela, który jest bezczynny i nie wykonuje swego prawa, a takiego zarzutu nie można postawić powodowi, który nie był bezczynny i w oparciu o pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy realizował swe roszczenie.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku w całości wnieśli pozwani, zarzucając naruszenie art. 123 § 1 k.c. poprzez przyjęcie, że nastąpiło przerwanie biegu przedawnienia roszczenia Banku poprzez złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bezpodstawnemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu.

Powołując się na powyższy zarzut, pozwani wnieśli o uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego i rozstrzygnięcie sprawy co do istoty, a także o zasądzenie od powoda na ich rzecz

solidarnie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych, za wszystkie instancje,

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanych solidarnie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należy wskazać, że nieprawidłowo została sformułowana podstawa skargi kasacyjnej. Zgodnie z art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. skargę kasacyjną strona może oprzeć na naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Przytoczenie w skardze kasacyjnej pierwszej podstawy wymaga wskazania, poza naruszonymi przepisami, także sposobu ich naruszenia (błędna wykładnia lub niewłaściwe zastosowanie) oraz wyjaśnienia na czym polega błędne zrozumienie lub subsumcja przepisów. Sąd Najwyższy – działając jako sąd kasacyjny – nie jest ani zobowiązany, ani uprawniony do dociekania, o jaką postać naruszenia przepisu chodzi i na czym ona polega. Jest tak również dlatego, że ustawodawca, wprowadzając przymus adwokacko-radcowski postawił skardze kasacyjnej wysokie wymagania profesjonalne; wśród tych wymagań jest prawidłowe przytoczenie podstaw oraz ich uzasadnienia (zob. np. wyrok SN z dnia 29 marca 2006 r., IV CSK 165/05, niepubl.). Prawidłowe wypełnienie podstawy kasacyjnej polega na podaniu w kasacji konkretnego przepisu, który został naruszony i wyjaśnieniu, na czym to naruszenie polega. Jest to jednolita i ukształtowana linia orzecznictwa Sądu Najwyższego (zob. w szczególności postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 1997 r., II CKN 21/96, OSNC 1997, nr 5, poz. 61, z dnia 26 marca 1997 r., II CKN 63/97, OSNC 1997, nr 9, poz. 129 i z dnia 7 kwietnia 1997 r., III CKN 29/97, OSNC 1997, nr 6-7, poz. 96).

Przekładając powyższe na konstrukcję skargi kasacyjnej wniesionej w niniejszej sprawie, trzeba zauważyć, po pierwsze, że pozwani zarzucili naruszenie art. 123 § 1 k.c., bez wskazania o który punkt tego paragrafu chodzi. W art. 123 § 1 k.c. uregulowano w trzech punktach różne sytuacje dotyczące instytucji przerwania biegu przedawnienia. Strona skarżąca powinna sprecyzować

w zarzucie, o którą z nich chodzi, przez wskazanie punktu z powołanego przepisu. Po drugie, pozwani zarzucili naruszenie art. 123 § 1 k.c. poprzez przyjęcie, że „nastąpiło przerwanie biegu przedawnienia roszczenia Banku w wyniku złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bezpodstawnemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu”. Nie zostało wskazane, o którą z sytuacji unormowanych w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. chodzi, a więc czy o błędną wykładnię zarzucanego przepisu, czy jego niewłaściwe zastosowanie, a Sąd Najwyższy nie jest uprawniony do doprecyzowania podstaw skargi kasacyjnej za stronę. Dopiero z jej uzasadnienia można wywieść, że chodziło o ten pierwszy zarzut.

Niezależnie od powyższego, nawet gdyby podstawa skargi kasacyjnej została prawidłowo skonstruowana, nie miała ona merytorycznych podstaw. Problem prawny, na którym była oparta skarga kasacyjna pozwanych, dotyczył jedynie kwestii przerwania biegu przedawnienia w wyniku złożenia do sądu wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, nazwanemu przez pozwanych „bezpodstawnym”, z uwagi na to, że prawomocnym postanowieniem z dnia 26 marca 2015 r., sygn. akt VI Cz (...), Sąd Okręgowy w C. zmienił wcześniejsze postanowienie Sądu Rejonowego w C. i oddalił wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu przez Bank, jako pozbawionemu podstaw prawnych. Wbrew twierdzeniom zawartym w skardze kasacyjnej, Sąd Apelacyjny rozpoznający apelację pozwanych nie pominął milczeniem wskazanego postanowienia Sądu Okręgowego w C., ale uznał, że nie ma on znaczenia dla zastosowania art. 123 § 1 pkt 1 k.c., zgodnie z którym bieg terminu przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia, ustalenia, zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia.

Z uwagi na istniejące rozbieżności w orzecznictwie dotyczące skutków wniesienia do sądu wniosku o nadanie klauzuli wykonalności w kontekście biegu terminu przedawnienia, w uchwale z dnia 16 stycznia 2004 r. (III CZP 101/03, OSNC 2005, nr 4, poz. 58) Sąd Najwyższy stwierdził, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przerywa bieg przedawnienia, gdyż jest to czynność, o której mowa w art. 123 § 1 pkt 1 k.c. Zaakcentował jednocześnie, że ten pogląd dotyczy każdego wniosku o nadanie klauzuli

wykonalności bez względu na to, czy chodzi o sądowy, czy pozasądowy tytuł egzekucyjny. W uzasadnieniu odniósł się do przyjętej w orzecznictwie liberalnej wykładni pojęcia „czynność przedsięwzięta w celu dochodzenia roszczenia”, którą jest nawet wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony przed wytoczeniem powództwa. Uznał, że wprowadzenie do art. 123 § 1 pkt 1 k.c. wymagania „bezpośredniości” było reakcją na krytykę zaliczania do kręgu czynności przerywających bieg przedawnienia aktów niekoniecznych – z punktu widzenia właściwych przepisów proceduralnych – do dochodzenia roszczenia, a nie zamierzeniem ustawodawcy wyeliminowania z hipotezy tego przepisu wniosku o nadanie klauzuli wykonalności. Stanowi on bowiem – poza przypadkami nadawania takiej klauzuli z urzędu – *conditio sine qua non* zaspokojenia roszczenia. Do czasu ukończenia postępowania wywołanego tym wnioskiem uprawniony nie może podjąć innej czynności mogącej też przerwać bieg przedawnienia. Stąd złożenie tego wniosku nie tylko powoduje przerwanie biegu przedawnienia, ale też jego zawieszenie aż do czasu ukończenia postępowania wywołanego tym wnioskiem (art. 124 § 2 k.c.). Uregulowanie to odpowiada fundamentalnemu założeniu instytucji przedawnienia, wyrażanemu w orzecznictwie, według którego termin przedawnienia nie może biec, jeżeli uprawniony nie ma możliwości realizowania roszczenia.

Takie też stanowisko zostało wyrażone w kolejnych orzeczeniach, w których słusznie wskazano, że literalna wykładnia art. 123 § 1 pkt 1 k.c., od której Sąd Najwyższy w powołanej uchwale odstąpił, prowadziłaby do przypisania ustawodawcy nieracjonalnego działania. Niepodobna bowiem przyjąć, by jego wolą było dopuszczenie do przedawnienia roszczenia w czasie postępowania klauzulowego, na czas trwania którego wierzyciel nie ma wpływu. Postępowanie to może ulegać wydłużeniu, zwłaszcza w razie wniesienia środka odwoławczego. Wykładnia literalna stanowiłaby też wyłom od zasady, według której przedawnienie nie może biec, jeżeli uprawniony nie ma możliwości realizowania roszczenia (zob. np. wyroki SN: 17 grudnia 2004 r., II CK 276/04, niepubl., z dnia 22 stycznia 2008 r., V CSK 386/07, niepubl., z dnia 23 listopada 2011 r., IV CSK 156/11, niepubl., z dnia 12 stycznia 2012 r., II CSK 203/11, niepubl.). Sąd Najwyższy w obecnym składzie również przychylił się do tego poglądu, odwołując się do

motywów wyrażonych w powołanej uchwale, celem uniknięcia zbędnych powtórzeń. Bez znaczenia pozostaje przy tym, czy wniosek o nadanie klauzuli wykonalności określonego tytułowi egzekucyjnemu (tu: bankowemu tytułowi egzekucyjnemu) został uwzględniony (w całości lub w części), czy oddalony w całości. O charakterze czynności jako przedsięwziętej bezpośrednio w celu dochodzenia roszczenia nie decyduje merytoryczne rozstrzygnięcie sądu. Jeżeli określona czynność procesowa nie wywołuje skutków prawnych, ustawodawca na to wskazuje, np. w odniesieniu do zwróconego pozwu (art. 130 § 2 zd. 2 k.p.c.).

Poza tym, przyjmując koncepcję wyrażoną w skardze kasacyjnej, należałoby przyjąć, że sąd mógłby ocenić, czy określona czynność wywołała skutek, o którym mowa w art. 123 § 1 pkt 1 k.c., dopiero wówczas, gdy zostałaby poddana merytorycznej kontroli ze strony sądu, która może trwać pewien okres czasu (jak to miało miejsce w tym stanie faktycznym), a do tego czasu strony pozostawałyby w niepewności co do swojej sytuacji prawnej. Taka wykładnia omawianego przepisu nie ma uzasadnienia.

Reasumując, skuteczne wniesienie do sądu wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu przeciwko następcom prawnym dłużnika przerywa bieg terminu przedawnienia roszczenia banku przeciwko tym osobom, nawet jeżeli wniosek ten został prawomocnie oddalony.

Na marginesie należy jedynie wskazać, że wbrew pogładowi wyrażonemu przez Sąd Okręgowy w C. w postanowieniu z dnia 26 marca 2015 r., bank jest uprawniony do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przeciwko spadkobiercom dłużnika będącego osobą wymienioną w art. 97 ust. 1 pr. bank.; takiemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu może zostać nadana sądowa klauzula wykonalności (uchwała SN z dnia 7 maja 2010 r., III CZP 18/10, Biul. SN 2010, nr 5). Wyrokiem z dnia 14 kwietnia 2015 r. (P 45/12, Dz.U. z 2015 r., poz. 559) Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją RP przepisów art. 96 ust. 1 i art. 97 ust. 1 pr. bank., określając datę utraty ich mocy obowiązującej na dzień 1 sierpnia 2016 r., uznając za konieczne wydanie odpowiednich przepisów intertemporalnych, które uregulują sposób zakończenia spraw wszczętych

wydaniem bankowego tytułu egzekucyjnego na podstawie zakwestionowanych przepisów przed utratą ich mocy obowiązującej.

Powyższy wyrok Trybunału Konstytucyjnego wywołuje skutek wyłącznie na przyszłość (zob. postanowienie SN z dnia 6 czerwca 2018 r., III CZP 2/18, MoP 2018, nr 13, s. 677). Bank był więc uprawniony do wystawienia przedmiotowego tytułu wykonawczego, gdyż nastąpiło to jeszcze przed wydaniem wskazanego wyroku Trybunału, a co więcej, również w tym okresie nastąpiło prawomocne rozpoznanie wniosku o nadanie mu klauzuli wykonalności. Bankowy tytuł egzekucyjny, zaopatrzony w klauzulę wykonalności, który zachował moc po wejściu w życie ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1854), nie korzysta ani z prawomocności, ani z powagi *res iudicata*, co oznacza, że dłużnik może w pełnym zakresie kwestionować istnienie obowiązku stwierdzonego tym tytułem, podnosząc przeciwko niemu wszystkie zarzuty materialnoprawne powstałe zarówno przed wystawieniem bankowego tytułu, przed wydaniem klauzuli wykonalności, jak i po jej wydaniu (postanowienie SN z dnia 15 stycznia 2019 r., III CSK 180/18, niepubl.). Taki sam wniosek należy odnieść do bankowego tytułu egzekucyjnego wystawionego przeciwko następcom prawnym dłużnika, tym bardziej, jeżeli tak jak w niniejszej sprawie, wniosek o nadanie klauzuli wykonalności takiemu tytułowi został oddalony. Nie modyfikuje to jednak ogólnych zasad związanych z przerwaniem biegu przedawnienia roszczenia banku przeciwko następcom prawnym dłużnika.

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c., orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 265 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia skargi kasacyjnej.

jw

